

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

20 вересня 2018 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1652/ко-18

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:
головуючого – Щотки С.О.,
членів Комісії: Заріцької А.О., Тітова Ю.Г.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Подільського районного суду міста Києва Отвіновського Павла Леонідовича на відповідність займаній посаді,

встановила:

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон), положення якого кореспондуються з положеннями пункту 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання 1790 суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Подільського районного суду міста Києва Отвіновського П.Л.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі - Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення передбачено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала більшого за 0.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішеннями Комісії від 25 травня 2018 року №118/зп-18 та від 03 липня 2018 року № 160/зп-18 в межах кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді призначено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей.

Отвіновський П.Л. склав анонімне письмове тестування, виконав практичне завдання і на етапі складення іспиту загалом набрав 171,625 бала.

Суддя пройшов тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Рішенням Комісії від 24 травня 2018 року № 114/зп-18 суддю Отвіновського П.Л. допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

До Комісії 22 березня, 19 квітня, 27 серпня 2018 року надійшли заяви Маселка Р.А про проведення перевірки достовірності тверджень, зазначених суддею Отвіновським П.Л. у пунктах 12, 17 та 19 декларацій доброчесності судді за 2016, 2017 роки.

Вимоги частини шостої статті 62 Закону зобов'язують Комісію у разі отримання інформації, що може свідчити про недостовірність (у тому числі неповноту) тверджень судді у декларації доброчесності, проводити відповідну перевірку.

Згідно з підпунктом 6.2.4. пункту 6.2. розділу VI Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (зі змінами від 12 квітня 2018 року, далі - Регламент) у разі, якщо інформація надійшла до Комісії в межах процедури кваліфікаційного оцінювання, вказана перевірка проводиться під час дослідження досьє та співбесіди відповідно до Положення.

Під час проведення співбесіди з суддею Отвіновським П.Л. 20 вересня 2018 року Комісія провела перевірку інформації, яка міститься в повідомленнях Маселка Р.А.

Відповідно до частини другої статті 62 Закону декларація доброчесності складається з переліку тверджень, правдивість яких суддя повинен задекларувати шляхом їх підтвердження або непідтвердження. До такого переліку згідно із Законом належить твердження про проходження перевірки суддів відповідно до Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» та її результати (пункт 7 частини третьої статті 62 Закону).

У розробленій Комісією на виконання вимог Закону формі декларації доброчесності судді це твердження декларується шляхом заповнення двох пунктів декларації - 17 і 18. Пункт 17 передбачає необхідність підтвердити або спростувати відомості про неухвалення рішень, передбачених статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», пункт 18 - проходження перевірки

цього Закону, за результатами якої не встановлено фактів, що свідчать про порушення суддею присяги судді, та не виявлено підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності.

Водночас частиною другою статті 62 Закону визначено обов'язковим декларування суддями твердження про незастосування встановлених Законом України «Про очищення влади» заборон. У пункті 19 форми декларації доброчесності судді мають підтверджувати або спростовувати таке твердження.

У поданій 25 січня 2017 року декларації доброчесності за 2016 рік суддя Отвіновський П.Л. підтвердив твердження, зазначені у пунктах 17, 19 та не підтвердив - у пункті 18. Задекларовані суддею твердження свідчать про те, що він не ухвалював рішень, передбачених статтею 3 Закону України від 08 квітня 2014 року № 1188-VII «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» (далі - Закон № 1188-VII), перевірка стосовно нього з зазначеними наслідками не проводилась і заборони, встановлені Законом України «Про очищення влади», на нього не поширюються.

У матеріалах досьє міститься інформація Маселка Р.А. про ухвалення суддею Отвіновським П.Л. постанов у справах про адміністративні правопорушення, в яких особи визнавались винними у вчиненні адміністративного правопорушення передбаченого статтею 122-2 КУпАП із застосуванням до них адміністративного стягнення у виді позбавлення права управління транспортними засобами. Зокрема це рішення: від 17 січня 2014 року у справах №№ 758/324/14-п та № 758/225/14-п; від 07 лютого 2014 року у справах № 758/891/14-п та № 758/894/14-п; від 10 лютого 2014 року у справі № 758/599/14-п; від 18 лютого 2014 року у справах № 758/601/14-п та № 758/896/14-п.

Зазначена інформація підтверджується рішеннями, розміщеним в Єдиному державному реєстрі судових рішень (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/58224630>, <http://reyestr.court.gov.ua/Review/65600759>, <http://reyestr.court.gov.ua/Review/65600918/>, <http://reyestr.court.gov.ua/Review/65600920>, <http://reyestr.court.gov.ua/Review/65600865>, <http://reyestr.court.gov.ua/Review/65600752>, <http://reyestr.court.gov.ua/Review/65600874>).

Згідно з вимогами Закону України від 08 квітня 2014 року № 1188-VII «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» (далі - Закон № 1188-VII) суддя суду загальної юрисдикції підлягає перевірці у разі ухвалення ним одноособово рішень про накладення адміністративних стягнень на осіб, які були учасниками масових акцій протесту в період з 21 листопада 2013 року до дня набрання чинності цим Законом, у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами на підставі статті 122-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення за невиконання водіями вимог працівника міліції про зупинку транспортного засобу (пункт 4 частини першої статті 3 цього Закону).

За результатами дослідження суддівського досьє № 01546 встановлено, що дії судді Отвіновського П.Л. щодо ухвалення рішення від 18 лютого 2014 року у справі № 758/601/14-п за заявою фізичної особи Курбатова Вадима Миколайовича були предметом перевірки Тимчасової спеціальної комісії з перевірки суддів загальної юрисдикції (далі - ТСК). Оскільки ТСК до закінчення своїх повноважень не ухвалила рішення щодо цієї заяви, її матеріали у травні 2016 року на підставі частини п'ятої статті 2 Закону № 1188-VII передані до Вищої ради юстиції для розгляду за загальною процедурою.

Із набранням чинності Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Вищу раду юстиції реорганізовано у Вищу раду правосуддя.

Перша дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя рішенням від 24 лютого 2017 року № 332/1дп/15-17 за наслідками попередньої перевірки заяви відкрила дисциплінарну справу стосовно судді.

Згідно з цим рішенням за результатами проведеної членом Вищої ради правосуддя перевірки встановлено, що у період з 21 листопада 2013 року до дня набрання чинності цим Законом № 1188-VII суддя загалом ухвалив сім рішень (зокрема, і стосовно ОСОБА_1), про притягнення осіб до адміністративної відповідальності на підставі статті 122-2 КУпАП та застосував до них адміністративні стягнення у виді позбавлення права на управління транспортними засобами.

Перша дисциплінарна палата Вищої ради правосуддя рішенням від 07 липня 2017 року № 1945/1 дп/14-17 у дисциплінарній справі встановила наявність в діях судді, щодо ухвалення зазначених судових рішень у справах, складу дисциплінарного проступку, передбаченого пунктом 1 частини першої статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції, чинній на час розгляду суддею справи), проте через закінчення передбаченого частиною четвертою статті 87 цього Закону шестимісячного строку відмовила у притягненні до дисциплінарної відповідальності та припинила дисциплінарне провадження стосовно судді.

У поясненнях Отвіновський П.Л. зазначив, що не декларував відомостей про ці рішення у пункті 17 декларації доброчесності судді за 2016 рік, оскільки ідентифікувати осіб, стосовно яких вони ухвалювались, учасниками масових акцій протесту підстав у нього не було.

Водночас пояснення судді спростовуються фактичними обставинами, встановленими під час перевірки тверджень, наведених ним у деклараціях доброчесності судді.

Зокрема, Комісія встановила, що із набранням чинності Закону України від 21 лютого 2014 року № 743-VII «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України» (далі - Закон №743-VII) суддя Отвіновський П.Л. 28 лютого 2014 року за результатами розгляду клопотань прокурора Подільського району міста Києва на підставі статті 4 цього закону у зазначених вище справах ухвалив рішення про звільнення осіб від адміністративної відповідальності, що підтверджується опублікованими у Єдиному державному реєстрі судових рішень постановами та не заперечується суддею.

За Законом № 743-VII звільненню від такого виду відповідальності підлягали особи, які були учасниками масових акцій протесту, що розпочалися 21 листопада 2013 року, за вчинення в період з 21 листопада 2013 року по день набрання чинності цим Законом включно будь-яких адміністративних правопорушень, за умови, що ці правопорушення пов'язані з масовими акціями.

Таким чином, суддя постановами про звільнення осіб від адміністративної відповідальності фактично підтвердив їх спеціальний суб'єктний статус учасників масових акцій протесту.

Заборона, передбачена частиною третьою статті 1 Закону України «Про очищення влади» застосовується до осіб, які обіймали посаду судді у період з 21 листопада 2013 року по 22 лютого 2014 року та не були звільнені в цей період з відповідної посади за власним бажанням за умови ухвалення рішень про притягнення до адміністративної відповідальності осіб, звільнених від

адміністративної відповідальності відповідно до Закону № 743-VII (пункт 13 частина друга статті 3 Закону України «Про очищення влади»).

Дії Отвіновського П.Л. щодо ухвалення зазначених вище судових рішень, правовий статус судді, в якому він перебував у визначений законом період, вказують на те, що вимога про заборону обіймати посаду судді протягом десяти років згідно з частиною третьою статті 1 Закону України «Про очищення влади» поширюється на нього. Однак у декларації доброчесності за 2016 рік суддя підтвердив зворотнє твердження.

Дослідивши суддівське досьє, заслухавши пояснення судді, Комісія також встановила, що 03 грудня 2015 року Європейським судом з прав людини (далі - Європейський суд) ухвалено рішення у справі «Куц проти України» (заява № 53865/11), яке набуло статусу остаточного 03 березня 2016 року. Європейський суд встановив порушення Україною статей 3, 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та застосував справедливу сатисфакцію у виді стягнення з України на користь заявника 12 тисяч Євро моральної шкоди.

Згідно з інформацією Подільського районного суду міста Києва (лист від 06 червня 2016 року у розділі 8 суддівського досьє) та копіями судових рішень (зокрема, рішення від 24 березня 2011 року та від 06 березня 2012 року), кримінальна справа № 1-366/11, в якій дії судового органу стали предметом розгляду в Європейському суді, перебувала у провадженні судді Отвіновського П.Л.

Нормою, визначеною у частині другій статті 3 Закону № 1188-VII, встановлено, що перевірка проводиться також щодо суддів, які одноособово або у колегії суддів розглядали справу або ухвалювали рішення з допущенням порушень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, констатованих у рішеннях Європейського суду з прав людини.

З огляду на наведене у поданих деклараціях доброчесності суддя мав відобразити цю інформацію у пункті 17, підтвердивши факт ухвалення таких рішень, але не зробив цього.

Під час співбесіди Отвіновський П.Л. пояснив недекларування цих відомостей в деклараціях доброчесності непоінформованістю.

Частиною п'ятою статті 62 Закону законодавець встановив презумпцію достовірності задекларованих суддею тверджень за умови відсутності доказів іншого.

Оцінюючи встановлені перевіркою обставини, Комісія дійшла висновку, що твердження судді Отвіновського П.Л. у пунктах 17-19 декларації доброчесності судді за 2016 та пункті 17 - за 2017 рік є недостовірними, що підтверджується поясненнями суді, матеріалами суддівського досьє, судовими рішеннями та рішеннями Вищої ради правосуддя у дисциплінарній справі.

Стосовно інформації Маселка Р.А. про декларування суддею недостовірних відомостей в пункті 12 декларацій доброчесності за 2016, 2017 роки, Комісія встановила таке.

Ухвалені у 2014 році суддею Отвіновським П.Л. рішення у справах про адміністративні правопорушення, про які йдеться у повідомленні Маселка Р.А., надіслані судом до Єдиного державного реєстру судових рішень (далі - ЄДРСР): у справі № 758/601/14-п (стосовно ОСОБА_1) - 10 червня 2016 року, а у решті справ (№№ 758/324/14-п; 758/225/14-п; 758/891/14-п; 758/894/14-п; 758/599/14-п; 758/896/14-п) - 27 березня 2017 року.

Рішення про звільнення осіб в цих справах від адміністративної відповідальності надіслані судом до ЄДРСР 14 вересня 2018 року.

Із набранням 28 березня 2015 року чинності Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» від 12 лютого 2015 року № 192-VIII внесені зміни до Закону України «Про доступ до судових рішень» від 22 грудня 2005 року № 3262-IV (далі - Закон № 3262-IV). Відкритість діяльності судових органів згідно з новою редакцією статей 2, 3 Закону № 3262-IV забезпечується обов'язком судів загальної юрисдикції вносити до Реєстру усі судові рішення й окремі думки суддів, викладені у письмовій формі, не пізніше наступного дня після їх ухвалення або виготовлення повного тексту.

Комісія встановила, що опублікування зазначених в інформації Маселка Р.А. судових рішень відбулось з порушенням визначеного законом порядку.

Суддя Отвіновський П.Л. вказав, що ухвалені до зміни редакції статей 2, 3 Закону № 3262-IV судові рішення, які раніше не підлягали публікуванню в ЄДРСР, вносяться ним до реєстру поступово згідно з хронологією їх ухвалення. Порушення строків публікування судових рішень пояснив об'єктивними обставинами, пов'язаними з надмірним навантаженням у роботі через неукомплектованість штату суддів в місцевому суді.

Комісія взяла до уваги пояснення судді, проте факти тривалого невнесення до ЄДРСР судових рішень, відсутність їх на час проведення стосовно судді перевірки згідно із Законом України «Про очищення влади», вказують на можливі ознаки в діях судді дисциплінарного проступку. Водночас Комісія вважає передчасним констатувати недостовірність задекларованих суддею тверджень у пункті 12 декларацій доброчесності за 2016, 2017 роки до оцінки таких дій судді дисциплінарним органом.

Пунктом 19 частини першої статті 106 Закону передбачено, що суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження з підстави декларування завідомо недостовірних (у тому числі неповних) тверджень у декларації доброчесності судді.

Згідно з пунктом 2 частини першої статті 106 Закону суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження, зокрема, за несвоєчасне надання суддею копії судового рішення для її внесення до Єдиного державного реєстру судових рішень.

Аналіз норм законодавства, встановлених обставин у їх сукупності, дають Комісії підстави для висновку про те, що дії судді Подільського районного суду міста Києва Отвіновського П.Л. щодо декларування недостовірних тверджень у пунктах 17-19 декларації доброчесності за 2016 рік, та пункті 17- у декларації доброчесності за 2017 рік, невнесення протягом тривалого строку судових рішень до ЄДРСР мають ознаки дисциплінарних проступків, передбачених пунктами 2 та 19 частини першої статті 106 Закону.

Відповідно до частини п'ятої статті 84 Закону у разі виявлення під час кваліфікаційного оцінювання фактів, що можуть мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді. Комісія може звернутися до органу, що здійснює дисциплінарне провадження щодо судді для вирішення питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті та зупинити проведення кваліфікаційного оцінювання цього судді.

Ураховуючи зазначене, кваліфікаційне оцінювання судді Отвіновського П.Л. підлягає зупиненню до вирішення Вищою радою правосуддя питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді чи відмову в її відкритті.

Керуючись статтями 84, 93, 101, розділом VI Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Комісія

вирішила:

визнати підтвердженою інформацію про недостовірність тверджень, вказаних суддею Подільського районного суду міста Києва Отвіновським Павлом Леонідовичем у деклараціях доброчесності судді за 2016, 2017 роки.

Звернутися до Вищої ради правосуддя для вирішення питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді Подільського районного суду міста Києва Отвіновського Павла Леонідовича чи відмову в її відкритті.

Зупинити кваліфікаційне оцінювання судді Подільського районного суду міста Києва Отвіновського Павла Леонідовича.

Головуючий

С.О. Щотка

Члени Комісії:

А.О. Заріцька

Ю.Г. Тітов